

Sinds oreograaf Martin Na bar en dans-riti us Jeroen Peeters in september 2005 et internet bel- en atprogramma Skype op un omputer ebben geïnstalleerd, ouden ze geregeld atsessies om over un bezig eden te kletsen en ideeën uit te wisselen. Wat volgt is de bewerking van een dialoog ge ouden tussen Brussel en Graz op 10 oktober 2005 van 11:15:37 tot 12:27:10 uur, waarin ze greep tra ten te krijgen op de virusmetafoor in et kunstdis ours, in et volle besef dat ze zelf al lang besmet zijn.

MARTIN NA BAR ola señor. Eindelijk een beetje zon in Graz! Repetitie begint zo. Maar eerst, zoals gewoonlijk, WLAN party! oe gaat et ermee?

JEROEN PEETERS allo, wel ome ba k in Graz! Ik durf erom te wedden dat je een lekkere Käsekraier ebt gegeten in Wenen?

Een Käsekraier is de koning onder de Weense worsten, knapperig en met gesmolten kaas binnenin, die vrolijk naar buiten spuit en

lekt wanneer je erin prikt. Wordt meestal in stukjes gesneden geserveerd, met zoete mosterd en een snee zuurdesembrood erbij. NA BAR O nee. Ik da t eraan, maar vergat et dan weer. Ook al omdat ik niet langs de Wurst Kaiser aan S ottentor ben gekomen...

PEETERS Inderdaad, we gaan er prat op te leven in een wereld zonder god, koningen en keizers, maar soms eb je daar spijt van. NA BAR Ja, vooral wanneer je dire te toegang tot de keizers van deze wereld ebt! PEETERS Gisteren las ik een artikel over re-migratie naar Turkije, een soort van *brain drain* van de tweede generatie uit Duitsland, Nederland en België. Ik moest daarin vaststellen dat kebapkramen werkelijk een fenomeen zijn van West-Europese steden... ik ben nooit in Istanbul geweest, maar vond dit eerder vreemd. De kebap in Brussel en Berlijn is in ieder geval erg vers illend.

NA BAR Ja, de kebaps ebben zi in zekere zin geadapteerd. Een mix van West-Europese frietkramen en Turkse re epten. Maar in de film *Gegen die Wand* van Fati Akin speelt zi

een s ène in Istanbul af en daarin zie je ook enkele kebapkramen. Miss ien zijn ze daar ge-er-importeerd?

PEETERS et lijkt wel dat we ons dagelijkse oofdstuk s rijven van bart esiaanse myt ologieën in de 21ste eeuw...

NA BAR Inderdaad. En ik eb et gevoel dat die nieuwe oofdstukken niet zozeer op beelden fo ussen maar ook intensiteiten en vlu tlijnen van uitwisseling bevatten. Dat is tenminste waar et proje t *Mnemoni*

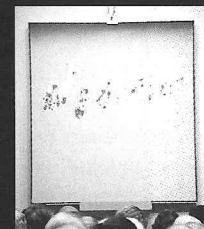
Nonstop voor mij over gaat en dat laat zijn sporen na in alles wat ik denk en s rijf op dit moment.

PEETERS Daar was ik de voorbije maand ook al a ter gekomen... de vloeibaar eid van Skype vers ilt dus niet zo erg van de gesmolten kaas in een ete worst??

NA BAR O ja, et lekt allemaal of vloeit ergens in over. Je moet welgeteld de lekken en randen identi fieren en je weet oe de wereld in elkaar zit... e t, dit soort van beelden lijkt me ' edendaags' te zijn. et bes rijft een gelijkaardig fenomeen als Deleuze & Guattari's vlu tlijnen, kieren enz., maar die waren grafis er – wat als metafoor eerder in de jaren ta tig t uis oort.

PEETERS Ik geloof dat de metafoor van vloeibaar eid eigenlijk stamt uit de jaren zestig (denk aan beeldende kunstenaars als Robert Smit son en Ed Rus a) en zeventig (de ype rond driften en stromen in de Franse filosofie). Vandaag gaat et meestal over virussen, intoxi atie, ontaminatie en

infe tie, niet?

Ed Ruscha, *Desire*, 1969

NA BAR mmm, virussen enz. zijn me voor et eerst ter ore gekomen in 1994 via Katie Du k, zelf een produ t van

man die et medium zeer goed kent. Net zoals ik speelt ij van kinds-been af games. Als tiener ging ij e ter al veel verder: ij is een van de weinige anadezen die reeds vroeg startte met BBS-networking, een soort voorloper van et internet.⁵ Maar naast een grondige kennis van ardware voelt ij ook et game-medium en de cultuur errond sterk aan. Pre ies die aspe ten mis ik vaak in de dis ussieplatformen binnen de nieuwe media. De t eoret i die op internationale festivals debatten organiseren en lezingen ouden, spelen vaak geen games. En to spuien ze daarover ele uiteenzettingen. Met Bla kburn geraak ik op niveau en brainstormen we effe tief over de essentiële ve toren van et medium.⁷

on reet plannen Vermeulen en Bla kburn in een eerste fase de realisatie van onder meer een do umentaire film over de game cultuur in anada, een installatieproje t en een deejayset met game- en ipmuziek.⁶ Vermeulen: 'De in oudelijke a enten die ik in mijn

vorig werk onderzo t, blijven in deze proje ten aanwezig. Ik wil de game cultuur ombineren met en spiegelen aan so iale, e ologis e en biologis e vraagstukken. et filmproje t – waarvoor we overigens ook de anden in elkaar slaan met de Franse videast Rap aël Lorand– draait spe ifiek rond de verbeelding en de romantisering van et gegeven oorlog. Ik wil een do umentaire maken over de game cultuur die een politieke en een so iale invalsoek eeft. De gamer wordt vaak voorgesteld als een uriosum, als een *nerd* die los staat van de maats appij en tegen et gezag van zijn of aar ouders in tot in de vroege o tend spelletjes speelt. Die 'Jambersbenadering' interesseert me geen zier. Wel wil ik kijken oe deze groep vanuit un spe ifieke biotoop naar de maats appij kijkt, met in et bijzonder aspe ten als media, propaganda, ensuur, geweld, enzovoort. Deze mensen zijn uiteraard niet dom, et betreft ier geen groep die louter voor et plezier een beetje onderuitgezakt in

Robert Smithson, *Glue Poor*, 1969

de jaren zeventig maar wel altijd op haar tijd vooruit. Missien eb je gelijk. Missien is et gewoon mijn persoonlijke ommezwaai van grafieken naar vloeistoffen. et is mogelijk om beide manieren te vermengen: vloeistof-

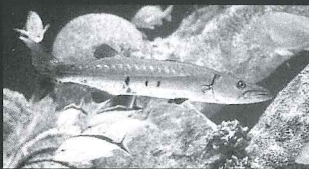
fen bevatten en transporteren immers vaak virussen en gif.

PEETERS et is duidelijk dat we inzake metaforen een retro-mode koesteren. Ik erinner me enkele jaren geleden gesreven te hebben over de *sp yraena barra uda* om et te hebben over 'toe-eigening'. et is een prachtige maar gevaarlijke en vraatzuchtige vis die zichzelf na verloop van tijd vergiftigt omdat hij kleine, zwakke en zieke vissen eet.

NA BAR Ja, metaforen gedragen zijn ook als virussen, vinden zichzelf opnieuw uit, kruipen waar mogelijk ergens tussen... O, dit is beangstigend: oer allemaal toe neigt een en weer en voorover te plooiën... Nu ga ik repeteren. Nog een fijne namiddag (y).

PEETERS (-(-

NA BAR De filters zijn laat aangekomen. Nog

Eckhart von Oheim, beter bekend als Meister Eckhart (°1260 in Tamba of in Oheim, †1328 in Keulen of Avignon), was een toonaangevend theoloog, mysti-

us en filosoof in de twaalfde eeuw.

PEETERS Je bedoelt dat ze nieuwe liams ontdekt en uitvonden om bepaalde ervaringen en benaderingen van et liam op te wekken, te besrijven, te analyseren of te reproduceren?

NA BAR Ja. En Meister Eckhart vond ook woorden uit om transendentale ervaringen te besrijven.

PEETERS Een interessant probleem is dat sommige ervaringen van zo'n singuliere aard zijn dat men zich kan afvragen of et wel productief is er nieuwe woorden voor te bedenken.

Niet enkel omdat taal in zekere zin ruw is, maar ook omdat et een middel is om dingen te delen: wat als bepaalde woorden uiteindelijk slechts door één persoon worden gedeeld?

NA BAR mmm, ik geloof dat dit afhangt van wat we meestal 'arisma' noemen. Die Eckhartkerel ad blijkbaar een hele hoop *groupies*. De formule gaat min of meer als volgt: oer meer arisma oer meer deelzaamheid er besikbaar is, dus oer meer woorden er kunnen worden bedacht en in de viruspoel worden gegooid.

PEETERS En de notie 'groupie' brengt ook nog een bijzondere definitie van delen met zich mee, met vloeistoffen en zo. Missien leidt dat ook wel tot et delen van woorden voor gedeelde ervaringen?

et wilde weg zit te sieten. In deze cultuur sult meer dan enkel et vereren van adrenaline.'

Voor zijn installatie denkt Vermeulen aan een soort van organisme computer waarin een ecosysteme sult. Een monumentale structuur die tegelijk sulptuur, computer en *environment* is en die zowel plaats biedt aan mensen als aan algen. Vermeulen: 'oewel er een moederbord in zal sullen, oeft et vormelijk niet op dat instrument te lijken. Belangrijker is dat dit levend, pulserend systeem als een uitnodiging tot een multiplayeressie zal funtioneren, een aanleiding voor de bezoekers om tegen elkaar games te spelen.'

Maar wat doet dat ecosysteme nu precies in die installatie? Vermeulen: 'et is een beetje zoals in de vroege films van Ronen-berg: versillende realiteiten en systemen lopen door elkaar. Daarnaast vind ik et ecosysteme van kleine plantaardige organismen visueel en plastis interessant, los van een onepuete en

inoudelijke benadering. Voorts bestaat er een interactie tussen de computers en et organisme: computers produceren ontzettend veel warmte die gereyleerd kan worden, waarop een ecologie -in dit geval et ecosysteme- kan voortbouwen. Een cultuursoiologische variabele bouw ik in door vormelijk te verwijzen naar et zogeten *asemodding* -de rage van et ombouwen van computerkasten⁷ - en door samen te werken met *game communities*.'

Net zoals et ecosysteme evolueert, zal ook de game zich ontwikkelen. Vermeulen: 'Daarvoor wil ik een lokale *game community* uitnodigen om aan *gamemodding* te doen: et erwerken of verlenen van bestaande games. Wie tegenwoordig een goed spel koopt, krijgt er software bij om zelf een nieuw oofdstuk te reëren. Dat kan op et internet geplaatst worden als download, waarna een andere gebruiker et kan spelen. Fantastis is dat. Voor onze installatie willen we samen met gamers een *mods* rijken, een eigen